

DIMENSIUNEA EVOLUTIVĂ A UNIFICĂRII REGLEMENTĂRIILOR LEGALE A REGIMURILOR VAMALE DE ADMITERE TEMPORARĂ ÎN PROCESUL INTEGRĂRII EUROPENE

Zinaida LUPAȘCU, doctor în drept, conferențiar universitar,
Catedra „Drept public”, Universitatea de Studii Europene din Moldova

Abstract: *Currently , the relevant standards established emphasizes the applicability of new forms of activity customs , border control , gradual liberalization of trade in goods and services , free movement of labor , reduction of customs duties , technical barriers and non-tariff abolition of quantitative restrictions and harmonization of legislation RM and states in the European integration process in the EU acquis .*

Specifics of customs activity and transformation processes through which the customs system of Moldova, and other countries, their commitments assumed in the European integration process , the process of unifying customs legislation serve as an environment for the elimination of impediments to bringing it to European standards.

Keywords: *the customs domain activity, customs border, the customs procedures, the unification.*

În anul 1961, ținând seama de recomandările Camerei Internaționale de Comerț , OMV împreună cu părțile contractante ale GATT și Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) , au elaborat Convenția internațională a Vămirilor privind carnetul ATA pentru admiterea temporară a mărfurilor din 6 decembrie 1961 .

Obiectivul principal al acestei Convenții (Convenției privind carnetul ATA) a fost adoptarea unei proceduri uniforme pentru importul temporar scutit de taxe vamale a bunurilor ,care sunt facilitate în activitățile de afaceri și culturale internaționale , care prevăd realizarea unui grad mai ridicat de armonizare și unificare a sistemelor vamale ale părților contractante .¹

Prevederile acestei Convenții prevedea aplicarea de către statele părți a carnetului ATA, ca a singurului document vamal internațional ,care înlocuiește declarațiile vamale naționale și permite pentru vămuire proceduri simplificate și accelerate pentru importul temporar al mărfurilor.

Articolul 1 al Convenției privind carnetul ATA stipulează conținutul noțiunii de admitere temporară. Acest concept se referă la importul temporar de bunuri și la scutirea de taxe la import, fapt confirmat de prevederile art. 3 din Convenție sau de legile și regulamentele țării importatoare naționale.

Tot în acest articol este determinat domeniul de aplicare al convenției și este stabilită obligația juridică internațională a fiecărei părți contractante de a lua, în locul documentelor sale vamale naționale, carnetele ATA, care operează pe teritoriul său și care au fost eliberate și utilizate în conformitate cu Convenția privind mărfurile importate temporar.

Putem menționa ,că carnetele ATA pot fi adoptate și în conformitate cu prevederile altor convenții internaționale privind importul temporar (de exemplu, Acordul UNESCO privind importul de materiale educaționale, caracter științific sau cultural 1950; Convenția europeană pentru vămuirea de paleți folosite în transportul internațional) sau pentru regimul de admitere temporară în conformitate cu legile și tranzitul național, pe baza prevederilor convenției.

Este indicat în mod special faptul ,că mărfurile destinate prelucrării sau reparațiilor, nu pot fi introduse de către ATA TIR. ²

Convenția privind carnetul ATA stabilește procedură de emitere uniformă pentru toate statele părți la ATA Carnetele, definește entitățile care eliberează aceste documente și subiecții ,care asigură plata sumelor taxelor de import, precum și a altor sume în caz de încălcare a importului temporar de mărfuri. Astfel, în art. 1 din Convenție, ca subiectul eliberării ATA Carnetului este indicată o asociație emitentă, ca o entitate, care să garanteze sumele datorate în cazul defectării unor condiții temporare de import .

De asemenea, este inclusă o prevedere care atestă, că activitatea de emitere și de garantare a asociațiilor se efectuează cu permisiunea autorităților vamale naționale. Într-o anexă la convenție este o

¹ Конвенция о карнете АТА для временного ввоза товаров от 6 декабря 1961 г. // Таможенные ведомости. 1996. № 1; Сандровский К.К. Международное таможенное право: учебник. 2-е изд., испр. К.: О-во «Знания», КОО. 2001. С. 227

² Конвенция о карнете АТА для временного ввоза товаров от 6 декабря 1961 г. // Таможенные ведомости. 1996. № 1; Карнеты АТА. Сборник нормативных документов. Справочное приложение журнала «Экспо плюс». М. 1999. С. 22-23.

mostră din carnetul ATA. Convenția privind carnetul ATA stabilește beneficii minime pentru utilizarea carnetului ATA și nu interzice utilizarea unor beneficii mai mari de către statele părți la Convenție (Art. 17).

Condiția pentru aderarea la convenție este de a accepta toate dispozițiile acesteia, doar cu o singură rezervă, în ceea ce privește dreptul de a nu utiliza Carnete Statului parte ATA în temeiul Convenției pentru traficul poștal.

OMV prin intermediul Secretariatului General și secretarului general al ei, dețin funcții de supraveghere de monitorizare a conformității cu prevederile Convenției privind carnetul ATA.

Convenția privind carnetul ATA combină atât elemente de unificare a legii, de exemplu, în ceea ce privește definițiile, cât și armonizarea legislației, în special, cu privire la stabilirea unor dispoziții comune privind ordinea și condițiile regimului vamal de import temporar cu un singur document vamal internațional - Carnetul ATA.

Astfel, Convenția privind carnetul ATA, prin introducerea unui document vamal internațional unificat și procedura de utilizare a acestuia pentru importul temporar, în mare măsură simplifică această procedură vamală și apropie reglementarea sa juridică de cea a statelor membre ale Convenției. În prezent, sistemul ATA include mai mult de șaiszeci de țări, care sunt părți la Convenția privind carnetul ATA.

Practica utilizării carnetului TIR în termen de câteva decenii a relevat **necesitatea îmbunătățirii în continuare a normelor juridice internaționale, unificarea și armonizarea** sistemelor juridice ale statelor cu privire la regimul de admitere temporară.

Odată cu dezvoltarea relațiilor economice externe ale statelor, precum și în condițiile procesului de globalizare, apare necesitatea elaborării și adoptării unui instrument juridic internațional nou codificat, care ar unifica toate convențiile internaționale privind admiterea temporară adoptate anterior și ar actualizat normele internaționale legale de această procedură vamală.

Ca rezultat al activității desfășurate de Comitetul Tehnic Permanent al OMV, a fost elaborat și adoptat în 1990 la Istanbul (Turcia) Convenția cu privire la importul temporar, care a înlocuit cele cincisprezece acorduri internaționale existente (inclusiv simplificarea importului de mostre comerciale ale Convenției și din 1952 materiale promoționale, convenția de la 1968, vamală privind importul temporar de echipamente științifice, precum și multe altele), cu încorporarea în ea a textului carnetului ATA al Convenției din 1961.

Convenția privind admiterea temporară din 26 iunie 1990 (denumită în continuare - Convenția de la Istanbul), combinând acordurile juridice internaționale acceptate anterior în domeniul admiterii temporare, a contribuit la unificarea și armonizarea reglementărilor vamale legale naționale ale statelor părți la convenție.¹

Suntem de acord cu opiniile savanților A. Kozyrin² și A.B. Shornikov care cred că natura și esența Convenției de la Istanbul privind admiterea temporară se exprimă în faptul că ea este un instrument juridic internațional codificat, unic privind importul temporar de mărfuri.³

Preambulul Convenției de la Istanbul, remarcă faptul, că numărul tot mai mare și fragmentarea tot mai mare a convențiilor vamale internaționale adoptate anterior privind admiterea temporară amenință o deteriorare puternică a situației din acest domeniu.

"Simplificarea și armonizarea regimurilor vamale și, în special, adoptarea unui tratat internațional care să cuprindă toate convențiile existente privind admiterea temporară, va fi în măsură să asigure accesul la reglementările internaționale în vigoare privind admiterea temporară și să contribuie în mod eficient la dezvoltarea comerțului internațional și a altor forme de schimb internațional".⁴

Convenția de la Istanbul include un text de bază și treisprezece cereri, fiecare dintre acestea fiind o procedură simplificată pentru importul temporar al unui anumit tip de mărfuri.

Condiția pentru semnarea convenției este aderarea obligatorie a statului parte, la anexa A, în care sunt aprobate documentele de import temporar - carnet ATA și CPD - și cel puțin încă una dintre cele treisprezece anexe.⁵

Alegerea unei anumite Anexa a Convenției de la Istanbul permite statelor, care aderă la acest

¹ Курникова Л.П. Карнет АТА как инструмент международной интеграции // Академический вестник. 2015. № 3.С. 32.

² Козырин А.Н. Комментарий к Таможенному кодексу Российской Федерации. М. 2006. С. 106

³ Шорников А.В. Участие Российской Федерации в международном таможенном регулировании: международно-правовые аспекты. Дис. ...канд. юрид. наук. М. 1999. С. 134.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A31993D0329> ,vizualizat 6 martie 2018

⁵ P.Gerbei Organisation Internationales. Naissance et deveioppment, în "Revue Internationale des sciences sociales", UNESCO, Nr.11, 1977, p.7-16

tratat internațional, să modifice obligațiile sale internaționale legale. Convenția de la Istanbul oferă definiții ale termenilor cheie utilizați în ea.

Astfel, prin import temporar, Convenția se referă la un regim vamal, care permite importul pe teritoriul vamal eliberat condiționat de plata taxelor și tarifelor de import și fără aplicarea interdicțiilor sau a restricțiilor de natură economică la anumite mărfuri (inclusiv mijloace de transport) importate pentru un scop specific de import și exportate într-o anumită perioadă fără nici o modificare în afara deteriorării normale datorate utilizării lor.

Convenția de la Istanbul a furnizat două tipuri de documente vamale internaționale pentru admitere temporară:

1. Carnetul ATA - admitere temporară utilizată pentru admiterea temporară a mărfurilor, cu excepția vehiculelor;

2. Cartea CPD - admitere temporară utilizată pentru importul temporar de vehicule.

Prevederile Convenției de la Istanbul se referă la o gamă largă de produse.

Ca exemplu: mărfuri, inclusiv vehicule (Anexa A.1); containere, paleți, ambalaje, mostre și alte mărfuri importate în tranzacțiile comerciale (anexa B-3); Echipamente pentru publicitate în domeniul turismului (Anexa B-7), și așa mai departe. Toate aceste categoriile de mărfuri au trecut prin frontierele vamale ale statelor-membre ale Convenției de la Istanbul, fără plata drepturilor și taxelor de import atunci când sunt prezentate ca o garanție a titlurilor de admitere temporară, eliberată în conformitate cu (articolele 4, 5) prevăzute în fiecare anexă, precum și regulile pentru fiecare cerere ca urmare a eliminării termenului.

Autoritățile vamale ale statelor participante la Convenție și anexele sale individuale, pot conveni un termen mai lung la export decât data prevăzută în fiecare anexă sau prelungirea perioadei inițiale.

Regulamentul cu privire la eliberarea Carnetelor ATA pentru admiterea temporară a mărfurilor din decembrie 2017¹ a fost elaborat cu scopul implementării Convenției privind admiterea temporară, adoptată la Istanbul, la 26 iunie 1990, Legii pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind admiterea temporară nr.253 din 05.12.2008, Hotărârii Guvernului cu privire la desemnarea asociației emitente și asociației garante a titlurilor de admitere temporară (Carnete ATA) nr.495 din 14.08.2009.

Atât, Convenția de la Istanbul, precum și Convenția privind carnetul ATA, combină în sine elemente de unificare și armonizare. ²

Convenția conține atât o dispoziție discreționară, care poate fi aplicată la discreția părților, cât și dispoziții poziționate imperativ, impunând obligații juridice internaționale față de statul-parte.

Astfel, în art. 20 din Convenție prevede, că orice încălcare a dispozițiilor Convenției ar trebui să implice sancțiunile pe teritoriul statului în care a avut loc încălcarea, în conformitate cu legislația sa (pentru statele membre). Reiese, că convenția impune fiecărui stat participant la ea, obligația internațională legală de a stabili în legislația lor națională o prevedere privind răspunderea pentru încălcarea normelor Convenției.

Practic în fiecare anexă din Convenția de la Istanbul este înrădăcinată o idee de asimilare treptată a numeroaselor convenții adoptate anterior de un act unic codificat la admitere temporară. În special, anexa B.2 despre echipamentele profesionale este acceptat să fie înlocuită cu o reglementare similară a Convenției din 1961, Anexa B.5 cu privire la mărfurile importate cu scop științific sau cultural educativ, înlocuiește alte patru similare adoptate în Convențiile din 1960, 1972 și 1952, etc. ³

Concluzie...Astfel, la elaborarea Convenției de la Istanbul, OMV a tins, nu numai să creeze norme juridice internaționale privind admiterea temporară care vizează unificarea și armonizarea sistemelor juridice în acest domeniu, dar, de asemenea, pentru a îmbunătăți cadrul legal internațional cu privire la aceste probleme prin combinarea tuturor convențiilor privind admiterea temporară într-un singur instrument juridic internațional codificat - convenția de la Istanbul.

Referințe bibliografice:

1. Конвенция о карнете АТА для временного ввоза товаров от 6 декабря 1961 г. // Таможенные

¹ Regulamentul Nr. 23/1cu privire la eliberarea carnetelor ATA pentru admiterea temporară a mărfurilor aprobat prin Decizia Biroului executiv al Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr. 23/1 din 10.05.2010 ... Abrogat prin DCCI03/2 din 24.11.17, MO451-463/29.12.17 art.2313; în vigoare 08.01.18

² Erhan I., Cârnaț T. Drept vamal comunitar. Chișinău: Print-Caro SRL, 2011

³ Belu M., Joldeș C., Marinaș L. Sistemul vamal, București :Economica, 2003. 286 p.

- ведомости. 1996. № 1; Сандровский К.К. Международное таможенное право: учебник. 2-е изд., испр. К.: О-во «Знания», КОО. 2001. С. 227
2. Конвенция о карнете АТА для временного ввоза товаров от 6 декабря 1961 г. // Таможенные ведомости. 1996. № 1; Карнеты АТА. Сборник нормативных документов. Справочное приложение журнала «Экспо плюс». М. 1999. С. 22-23.
 3. Курникова Л.П. Карнет АТА как инструмент международной интеграции // Академический вестник. 2015. № 3. С. 32.
 4. Козырин А.Н. Комментарий к Таможенному кодексу Российской Федерации. М. 2006. С. 106.;
 5. Шорников А.В. Участие Российской Федерации в международном таможенном регулировании: международно-правовые аспекты. Дис. ...канд. юрид. наук. М. 1999. С. 134.
 6. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A31993D0329> ,vizualizat 6 martie 2018
 7. P.Gerbei Organisation internationales. Naissance et deveioppment, în "Revue Internationale des sciences sociales", UNESCO, Nr.11, 1977, p.7-16.
 8. Regulamentul Nr. 23/1cu privire la eliberarea carnetelor АТА pentru admiterea temporară a mărfurilor aprobat prin Decizia Biroului executiv al Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr. 23/1 din 10.05.2010 ... Abrogat prin DCCI03/2 din 24.11.17, MO451-463/29.12.17 art.2313; în vigoare 08.01.18
 9. Сандровский К.К. Международное таможенное право. С. 245
 10. Belu M., Joldeș C., Marinaș L. Sistemul vamal , București :Economica, 2003. 286 p.